

อัมรินทร์ จันทร์ทอง : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษาหมู่บ้าน
 ท่งสะแบง หมู่ที่ 7 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
 อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ไทย ทิพย์สุวรรณกุล, 31หน้า
 อาจารย์นิเทศก์ : นางสิริลักษณ์ ศีสูงเนิน

บทคัดย่อ

หมู่บ้านท่งสะแบง หมู่ที่ 7 มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านขึ้น เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2544 และได้รับการจัดสรรเงินกองทุน 1 ล้านบาทเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ.2544 มีสมาชิก 86 คน มีผู้กู้ทั้งหมด 63 ราย เป็นเงินทั้งสิ้น 987,000 บาทมีเงินออมสะสมจำนวน 16,117.75 บาท ผู้กู้นำไปประกอบอาชีพเลี้ยงไก่ เลี้ยงโคนเนื้อ เลี้ยงโคนม ทำการเกษตร และค้าขาย มีคณะกรรมการกองทุนจำนวน 10 คน เป็นชาย 5 คน และหญิง 5 คน การประเมินโครงการในครั้งนี้ได้ใช้กรอบความคิดของสต็ปเฟิลบีม คือ CIPP MODEL ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านท่งสะแบง หมู่ที่ 7 เพื่อให้ทราบวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบของกองทุน ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุน และเพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในหมู่บ้านท่งสะแบง หมู่ที่ 7 โดยมีการศึกษาเป้าหมายของการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน รูปแบบการประเมินแบบ CIPP MODEL เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสรุปข้อมูล ซึ่งผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านท่งสะแบง หมู่ที่ 7 มีดังนี้ คือ

กระบวนการดำเนินงานกองทุนพบว่ากองทุนหมู่บ้านท่งสะแบง หมู่ที่ 7 เมื่อจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านแล้วได้มีการประชาคมชาวบ้าน เพื่อคัดเลือกคณะกรรมการเข้ามาบริหารเงินกองทุนหมู่บ้าน และเปิดรับสมัครสมาชิก คณะกรรมการจัดทำระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารจัดการกองทุนและขอมติในที่ประชุมจากสมาชิกและคณะกรรมการร่วมกันดำเนินการตามที่วางไว้ในกฎระเบียบ มีการฝากเงินออมสะสมและการถือหุ้น เมื่อกองทุนหมู่บ้านได้รับเงินจัดสรรจากรัฐบาลเป็นเงินกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาทแล้ว คณะกรรมการได้เปิดรับสมัครสมาชิกผู้ขอกู้ พิจารณาเงินกู้ ปลดปล่อยเงินกู้ จัดทำแบบคำขอกู้ จัดการตรวจสอบโครงการที่สมาชิกขอกู้เงินไปดำเนินการประกอบอาชีพถูกต้องตามวัตถุประสงค์หรือไม่ แล้วนำผลที่ได้รายงานต่อคณะกรรมการระดับอำเภอ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุนของตนเอง

อย่างสม่ำเสมอ ให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งเป็นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

ปัจจัยด้านบวกและด้านลบ ที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์

ปัจจัยด้านบวก พบว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพตามความถนัดมาก่อน ทำให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้และนำประสบการณ์ที่เคยได้รับมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มองค์กรเพื่อการประกอบอาชีพที่มั่นคงเป็นการดำเนินกิจการธุรกิจชุมชนโดยการพึ่งพาตนเอง นำพาไปสู่ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคม

ปัจจัยด้านลบ พบว่า ชาวบ้านบางส่วนเป็นลูกหนี้ของธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรสูงเนิน และนายทุนที่คิดอัตราดอกเบี้ยสูง เนื่องจากต้องนำเงินที่กู้ยืมมาใช้จ่ายภายในครอบครัว จึงทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง เมื่อสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและขอกู้เงินกองทุนไปเพื่อประกอบอาชีพ ทำให้การลงทุนไม่เพียงพอต่อการดำเนินการ จึงไม่สามารถดำรงทุนให้เติบโตได้ในระยะเวลาอันสั้น

ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนพบว่าชาวบ้านในหมู่บ้านทุ่งสะแบง หมู่ที่ 7 รู้จักหน้าที่ของตน มีความรับผิดชอบต่อชุมชน ช่วยเหลืองานส่วนรวมด้านสาธารณะประโยชน์ อยู่ร่วมกันอย่างสงบ หมู่บ้านปลอดจากยาเสพติด ผู้นำชุมชนเข้มแข็งนำพาไปสู่ความผาสุกของหมู่บ้าน สมาชิกกองทุนหมู่บ้านรู้จักหน้าที่ของตนเองในการดำเนินกิจการในการประกอบอาชีพ ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการในเรื่องต่างๆ เป็นอย่างดี นำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกันเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ๆ เพื่อเสริมประสิทธิภาพและความแข็งแกร่งในการดำเนิน โครงการตลอดจนการสร้างเครือข่ายกับองค์กรภายนอกชุมชนเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งในชุมชนของตนเอง

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา.....*สุรินทร์ จันทะพล*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*ดร.*.....

ลายมือชื่ออาจารย์นิเทศก์.....*Dr.*.....